

sygn. akt III K 370/14

2Ds 275/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2015r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział III Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Edyta Pawłowicz-Durlak

Protokolant: Anna Konieczna

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Stare Miasto: Justyna Pilarczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 marca 2015r.

sprawy

R. N.

syna J. i Z. z domu S.

(...) we W.

oskarżonego o to, że :

I. w okresie od 19 do 20 września 2012r. w W. i we W. działając wspólnie i w porozumieniu z A. S. doprowadził bank (...) S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 58.160zł w ten sposób, że w trakcie składania wniosku o udzielenie kredytu w w.w. kwocie, prowadząc działalność gospodarczą (...) z siedzibą we W., przedłożył jako autentyczne poświadczające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach E. S., sfalszowaną historię operacji rachunku o nr (...), sfalszowane 3 wydruki (...) oraz dowód osobisty E. S., wprowadzając w błąd pracowników banku odnośnie zdolności kredytowej, czym działał na szkodę banku (...) SA,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 276 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

II. w okresie od 14 listopada do 4 grudnia 2012r. w P. i we W. działając wspólnie i w porozumieniu z A. S. doprowadził (...) Bank (...) S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 62.100 zł w ten sposób, że w trakcie składania wniosku o udzielenie kredytu w w.w. kwocie, prowadząc działalność gospodarczą (...) z siedzibą we W., przedłożył jako autentyczne poświadczające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach E. S., sfalszowaną historię operacji rachunku o nr (...) oraz dowód osobisty E. S., wprowadzając w błąd pracowników banku odnośnie zdolności kredytowej, czym działał na szkodę banku (...) SA,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 276 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

III. w dniu 27 lipca 2012r. we W. działając wspólnie i w porozumieniu z J. S. i A. S. doprowadził (...) Bank (...) S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 177.460 zł w ten sposób, że w trakcie składania wniosku o udzielenie kredytu w w.w. kwocie, prowadząc działalność gospodarczą (...) z siedzibą we W., przedłożył jako autentyczne poświadczające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach J. S., wprowadzając w błąd pracowników banku odnośnie zdolności kredytowej, czym działał na szkodę (...) Bank (...) SA,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

I. uznaje oskarżonego R. N. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. karę grzywny w wymiarze 30 (trzydzieści) stawek dziennych każda po 10 (dziesięć) złotych;

II. uznaje oskarżonego R. N. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. karę grzywny w wymiarze 30 (trzydzieści) stawek dziennych każda po 10 (dziesięć) złotych;

III. uznaje oskarżonego R. N. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza mu karę 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 par 2 k.k. karę grzywny w wymiarze 30 (trzydzieści) stawek dziennych każda po 10 (dziesięć) złotych;

IV. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. łączy oskarżonemu wyżej orzeczone kary pozbawienia wolności oraz grzywny i wymierza mu **karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności** oraz **karę łączną grzywny w wymiarze 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych każda po 10 (dziesięć) złotych**;

V. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesza wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres **4 (czterech) lat** próby;

VI. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązuje oskarżonego R. N. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami przypisanymi w pkt I, II i III wyroku poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych (...) SA Oddział we W. przy ulicy (...) kwoty 58 160,00 (pięćdziesiąt osiem tysięcy sto sześćdziesiąt) złotych, na rzecz (...) SA z/s w W. ul. (...) kwoty 62 100,00 (sześćdziesiąt dwa tysiące sto) złotych oraz na rzecz (...) Bank (...) SA z/s w G. ul. (...) kwoty 177 460,00 (sto siedemdziesiąt siedem tysięcy i czterysta sześćdziesiąt) złotych;

VII. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwraca (...) SA dowody rzeczowe wymienione w wykazie dowodów rzeczowych nr I na karcie 696 pod poz. 13, (...) Bank (...) SA dowody rzeczowe wymienione w wykazie dowodów rzeczowych nr I na karcie 696 pod poz. 14, (...) Bank (...) SA rzeczowe wymienione w wykazie dowodów rzeczowych nr I na karcie 696 pod poz. 15;

VIII. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzeka przepadek dowodów rzeczowych wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych nr I na karcie 696 pod poz. 1-10 poprzez pozostawienie ich w aktach sprawy;

IX. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt IIIK 370/14

UZASADNIENIE

We wrześniu 2012r poprzez agencje banku (...) S.A w W. został złożony wniosek kredytowy przez A. S. na nazwisko E. S., który następnie został przekazany do siedziby banku w W.. Do wniosku dołączone zostały: zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach E. S., 3 wydruki (...). Osoba składająca wniosek przedłożyła także dowód osobisty na nazwisko E. S.. Po potwierdzeniu danych doszło do zawarcia umowy kredytowej na kwotę łączną 58,160 złotych. Okres kredytowania wynosił 48 miesięcy. Na założone na poczet obsługi tego kredytu konto klient miał przelewać swoje wynagrodzenie. Przez okres 3 miesięcy na poczet zadłużenia było przelewane wynagrodzenie przez R. N.. Później kredyt przestał być spłacany. Osobą, która pośredniczyła i pomagała przy załatwianiu formalności przedmiotowego kredytu była E. R. prowadząca działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa kredytowego i ubezpieczeniowego.

Dokumentację niezbędną do przedłożenia w banku celem uzyskania kredytu dostarczał jej osobiście A. S.. Poznała one także osobiście R. N., który w jej obecności dwukrotnie podpisywał część niezbędnej dokumentacji, która następnie została złożona do banków: F. P. Bank oraz do A. (...) na poczet innych wniosków kredytowych .

Dowód :

- zeznania świadka A. G. k. 583-584
- dokumentacja bankowa k. 585-589
- wyjaśnienia oskarżonego k. 759-760, 613-614, 671-673
- zeznania świadka E. R. k. 67-68, 374- 377

Dnia 4 grudnia 2012r (...) Bank zawarł umowę o kredyt gotówkowy oraz kartę kredytową na kwotę 62.100 zł z osobą posługującą się dowodem osobistym na nazwisko E. S. na wniosek o udzielenie kredytu gotówkowego złożonego w punkcie sprzedaży (...) w P. z dnia 14.11.2012r. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją wystawioną w dniu 14 listopada 2012r przez R. N. miał on uzyskiwać dochody w kwocie 5,710,44 złote z tytułu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w firmie (...) mieszczącej się we W. przy ulicy (...). Do wniosku dołączono również wykaz operacji bankowych z rachunku na nazwisko E. S. o nr (...). Kredyt miał być spłacany w 83 ratach. Przed udzieleniem kredytu w celu zweryfikowania danych zawartych we wniosku kredytowym skontaktowano się telefonicznie z R. N., który potwierdził zawarte w dokumentach dane. Potwierdził on fakt wystawienia zaświadczenia o zatrudnieniu i zawartych w nim danych. Do dnia 4 października 2013r raty były spłacane regularnie. Po tym terminie zaczęły się problemy z opóźnieniami, a od stycznia 2014r w ogóle nie są regulowane. Mimo podejmowanych prób nie zdołano się skontaktować z kredytobiorcą. Osobą, która pośredniczyła i pomagała przy załatwianiu formalności przedmiotowego kredytu była E. R. prowadząca działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa kredytowego i ubezpieczeniowego.

Dowód :

- wyjaśnienia oskarżonego k. 759-760, 613-614, 671-673
- zeznania świadka M. B. k. 532-533
- zeznania świadka E. R. k 67-68, 374- 377
- wykaz dowodów rzeczowych w tym dokumentacja bankowa. k 696, 504- 515

Dnia 27 lipca 2012r we W. R. N. wystawił dla żony A. J. S. poświadczające nieprawdę zaświadczenie o jej zatrudnieniu w swojej firmie - (...) z siedzibą we W.. Z zaświadczenia wynikało, iż zatrudniona jest na umowę o pracę na czas nieokreślony z dochodami miesięcznymi netto na kwotę 7600 złotych. Na podstawie tego zaświadczenia J. S. uzyskała kredyt w (...) Banku w kwocie 177.460 zł za pośrednictwem Agencji (...) z siedziba we W.. Kredyt ten do dnia dzisiejszego nie został spłacony.

Dowód :

- wyjaśnienia oskarżonego k. 759-760, 613-614, 671-673
- wykaz dowodów rzeczowych w tym dokumentacja bankowa k. 696 , k 516-524
- zeznania świadka P. L. k 565

Z informacji uzyskanej przez ZUS we W. wynika, iż J. S. nie została zidentyfikowana jako osoba zgłoszona przez płatnika R. N.. A. S. został zidentyfikowany jako osoba zgłoszona do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia

zdrowotnego przez płatnika R. S. jedynie w okresie od 04.05.2005r do 31.08.2005r oraz od 02.01.2006r do 30.06.2006r. E. S. nie został zgłoszony przez płatnika R. N. do ubezpieczeń społecznych.

Dowód :

- informacja z ZUS k 572

R. N. był już karany sędownie wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu III Wydział Karny z dnia 17.02.2014r na krę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby za czyn z art. 286§1k.k i inne sygn. akt IIIK 325/13.

Dowód :

- karta karna k 605

Przesłuchany w toku postępowania przygotowawczego, jak i przed Sądem R. N. przyznał się do popełnienia zarzuconych mu czynów. Wyjaśnił, iż A. S. poprosił go o wystawienie mu zaświadczeń o zatrudnieniu dla jego brata E. S. oraz J. S.. Oświadczył też, że nigdy nie zatrudniał ani E. S. ani J. S.. Podał też, że początkowo nie chciał się na to zgodzić ale w końcu zdecydował się wystawić te zaświadczenia, gdyż liczył na to, że A. S. zwróci mu pożyczone pieniądze. Oskarżony zaznaczył też, iż z otrzymanych pieniędzy z kredytów nie otrzymał on żadnych kwot bowiem E. S. poinformował go, że nie otrzymał żadnych pieniędzy, a o tym, że kredyty te zostały mu udzielone dowiedział się dopiero na prokuraturze.

Sąd zważył , co następuje :

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonego, który przyznał się do popełnienia zarzuconych mu czynów oraz zgromadzonej dokumentacji bankowej i ZUS, jak też zeznań świadków, Sąd doszedł do przekonania, że sprawstwo i wina oskarżonego co do przedstawionych mu zarzutów nie budzi wątpliwości. Zebrany w sprawie materiał dowodowy jest spójny i logiczny, nie był kwestionowany przez żadną ze stron postępowania, a wyjaśnienia oskarżonego, który przyznał się do popełnienia zarzuconych mu czynów i nie kwestionował treści zarzutów nie budzą zastrzeżeń. Oskarżony jednoznacznie stwierdził, że okazane mu zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach wystawione na nazwisko E. S. i J. S. wypełnił i osobiście podpisał. Dodał też, iż wiedział w jakim celu wystawia te dokumenty. Przedstawienie przez oskarżonego do umowy kredytowej fałszywego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach wyczerpało znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 297 § 1 k.k. Oskarżony będąc uprawnionym z pełną świadomością wystawił dokumenty potwierdzające zatrudnienie i zarobki wskazanych w nim osób jak też druki zaświadczeń (...) i historię operacji rachunku bankowego, choć jak sam przyznał nigdy w swojej firmie ich nie zatrudniał ponadto, jak dodał E. S. nawet nie znał czym wypełnił ustawowe znamiona czynu z art. 271§1k.k

W świetle dokonanych ustaleń faktycznych i przeprowadzonej oceny dowodów Sąd uznał, iż oskarżony swoim zachowaniem co do czynów opisanych w pkt I i II aktu oskarżenia wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 286 § 1 kk i art. 297§ 1k.k i art.271§1 k.k i art. 276 k.k i art.275§1k.k w zw. z art. 11§2k.k w zw. z art. 12 k.k albowiem w okresie od 19 września do 4 grudnia 2012r w W. i we W. R. N. działając wspólnie i w porozumieniu z A. S. doprowadził bank (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 58.160 złotych w ten sposób, że w trakcie składania wniosku o udzielenie kredytu w w/w kwocie prowadząc działalność gospodarczą (...) z siedzibą we W., przedłożył jako autentyczne poświadczające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach E. S., sfalszowaną historię operacji rachunku nr (...), fałszowane 3 wydruki (...) oraz dowód osobisty E. S., wprowadzając w błąd pracowników banku odnośnie zdolności kredytowej czym działał na szkodę banku (...) SA, natomiast co do czynu III działając wspólnie i w porozumieniu z J. S. doprowadził (...) Bank (...) S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 177.460 zł. w ten sposób, że w trakcie składania wniosku o udzielenie kredytu przedłożył, jako autentyczne wystawione dla żony A. J. S. poświadczające nieprawdę zaświadczenie o jej zatrudnieniu w swojej firmie - (...) z siedzibą we W.. Na podstawie tego zaświadczenia J. S. uzyskała kredyt w (...) Banku w kwocie 177.460 zł wprowadzając tym samym

w błąd pracowników banku odnośnie jej zdolności kredytowej tj czynu z art.286§ 1k.k i art.297 §1k.k i art.271k.k w zw. z art. 11§2 k.k. Odpowiedzialność karną za czyn z art. 286 § 1 k.k. ponosi ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd. Oszustwo jest przestępstwem kierunkowym, w którym celem działania sprawcy jest uzyskanie szeroko pojętej korzyści majątkowej, która może polegać zarówno na uzyskaniu zysku (zwiększeniu aktywów), jak i na zmniejszeniu pasywów. Istotnym jest tu także to, iż dążenie sprawcy może obejmować zarówno korzyść dla siebie, jak i dla kogo innego.

Dla realizacji znamion występku z art. 286 § 1 k.k. wymaga się, aby sprawca działając w zamiarze bezpośrednim, a więc chcąc popełnić czyn zabroniony, wytworzył w świadomości pokrzywdzonego stan niezgodny z rzeczywistością, lub też wiedząc o tym, że taka niezgodność zachodzi, wykorzystał to. W związku przyczynowym z wprowadzeniem w błąd musi zachodzić doprowadzenie przez sprawcę innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia swoim lub cudzym mieniem. Termin „rozporządzenie” jest przy tym pojęciem niezwykle szerokim i obejmuje wszelkiego rodzaju zdarzenia faktyczne lub prawne w wyniku których dochodzi do przekazania przedmiotów lub praw posiadających wartość materialną. Rozporządzenie mieniem jest niekorzystne, gdy sprawca doprowadzający inną osobę do rozporządzenia nie zamierza zwrócić uzyskanego świadczenia. Istotna jest przy tym korelacja czasowa realizacji poszczególnych znamion czynu z art. 286 § 1 k.k. Zamiar doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem musi bowiem występować po stronie sprawcy w chwili wprowadzenia w błąd osoby pokrzywdzonej i elementy przedmiotowe oszustwa muszą mieścić się w świadomości sprawcy i muszą w tym momencie być objęte jego wolą. Jednocześnie Sąd nie miał wątpliwości, iż oskarżony działał wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami tj. A. S. co do I i II czynu oraz co do III czynu z J. S.. Współsprawstwo zachodzi, gdy dwie lub więcej osób, działając w porozumieniu wspólnie dokonują czynu zabronionego. Warunkiem sine qua non współsprawstwa jest istnienie porozumienia, które musi nastąpić przed lub w trakcie realizacji czynu zabronionego, przy czym jego forma jest dowolna, a istotę wyczerpuje uzgodnienie popełnienia wspólnie przestępstwa, co w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów nie budzi wątpliwości. Co prawda oskarżony twierdził, iż to A. S. bezpośrednio zwracał się do banków o udzielenie tych kredytów, a on tylko potwierdził, to o co został przez niego poproszony, to w świetle zgromadzonego materiału, a przede wszystkim zeznań świadków E. R. – która zeznała, iż miała bezpośredni kontakt z oskarżonym, który w jej obecności podpisywał dokumenty, które następnie miały zostać przedłożone do banku, jak też zeznań świadka M. B., który zeznał iż R. N. telefonicznie potwierdził okoliczności wynikające z przedłożonych dokumentów dotyczące zatrudnienia i otrzymywanych zarobków przez E. S., jak też zeznań A. G., która zeznała, iż początkowo zadłużenie na rzecz banku (...) S.A. spłacane było przez R. N. wskazują na pełną wiedzę oskarżonego, co do okoliczności związanych z uzyskaniem przedmiotowych kredytów. Z istoty współsprawstwa wynika, że każdy ze współsprawców ponosi odpowiedzialność za całość uzgodnionego przestępstwa, a więc także w tej jego części, w której znamiona czynu zabronionego zostały zrealizowane zachowaniem innego lub innych współsprawców (postanowienie SN z dnia 1 marca 2005 r., III KK 249/04, OSNKW 2005, nr 7-8, poz. 63).

Przystępując do wymierzenia kary Sąd – zgodnie z art. 53 § 1 k.k. – uwzględnił wskazania wynikające z dyrektywy sprawiedliwościowej oraz dyrektywy prewencyjnej.

Przy określeniu wymiaru kary wobec oskarżonego R. N. Sąd miał na uwadze znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu sprawcy, na który wpływ ma przede wszystkim wysokość szkody spowodowanej przestępstwami, a także wzgląd na to, by orzeczona kara nie przekraczała swą dolegliwością stopnia winy oskarżonego i podziałała na niego zachowawczo i zapobiegawczo. Wymierzając karę Sąd, jako okoliczności obciążające uznał niskie pobudki działania sprawcy i nagminność tego typu przestępstw. Wymierzając oskarżonemu karę, Sąd kierował się poprzednią karalnością oskarżonego. Jednocześnie jednak, postawa oskarżonego w toku postępowania sądowego – przyznanie się do popełnienia zarzuconych mu czynów oraz złożenie szczegółowych wyjaśnień przemawiają na korzyść oskarżonego. Jak wskazano wyżej, zarówno stopień społecznej szkodliwości każdego z trzech przypisanych oskarżonemu przestępstw, jak i stopień jego winy w każdym przypadku były znaczne. W ocenie Sądu kara łączna dwóch lat pozbawienia wolności jest karą, która uwzględnia wszystkie okoliczności, które legły u podstaw wymierzania kar jednostkowych. Jest to kara adekwatna do stopnia winy sprawcy i społecznej szkodliwości jego czynów i pozostałych okoliczności determinujących jej wymiar. W świetle przedstawionych okoliczności, Sąd uznał, iż

orzeczenie wobec oskarżonego bezwzględnej kary pozbawienia wolności i izolowanie go od społeczeństwa nie byłoby jednak uzasadnione. Za zastosowaniem instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary przemawiały także warunki osobiste oskarżonego i jego postawa. Te okoliczności pozwalały przyjąć, iż oskarżony mimo poprzestania na warunkowym zawieszeniu kary będzie w przyszłości przestrzegał porządku prawnego i nie dopuści się podobnych czynów. Z tego też względu Sąd warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 4 lat próby, uznając, iż okres ten jest wystarczający na zweryfikowanie prognozy wobec oskarżonego. Ponadto orzeczona kara powinna utwierdzić w świadomości prawnej społeczeństwa prawidłowe postawy wobec prawa, a w świadomości R. N. wzbudzić przekonanie o konieczności przestrzegania norm prawnych oraz wykształcenia krytycznego stosunku do popełnionych przezeń czynów i nieopłacalności ich popełniania.

Wymierzając oskarżonemu karę o charakterze majątkowym Sąd miał na względzie, to iż sprawca działał w celu uzyskania korzyści majątkowej, rozmiar wyrządzonej szkody, jak też jego aktualną sytuację finansową.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego R. N. do naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych banków poprzez zapłatę kwot, stanowiących równowartość niespłaconych sum udzielonych kredytów.

Orzeczenie o kosztach sądowych, w tym opłacie wydano na podstawie art. 624 k.p.k. , uznając iż obciążenie oskarżonego kosztami postępowania sądowego byłoby dla niego w świetle obowiązków wynikających z treści wyroku nazbyt uciążliwe.